

A kár büntetőjogi fogalmáról de lege lata és de lege ferenda
Absztrakt

Előadó:

dr. Deák Zoltán
ügyészszéki fogalmazó, Kecskemét
PhD hallgató, SZTE-ÁJK

Konzulens:

Dr. Szomora Zsolt PhD
egyetemi docens
SZTE – ÁJK
Büntetőjogi és Büntető Eljárásjogi Tanszék

A vagyon elleni bűncselekmények többségének tényállását Büntető Törvénykönyvünk hagyományosan magánjogi fogalmak segítségével definiálja. Ez értelemszerűen megköveteli a büntetőjogásztól is e magánjogi kategóriák megfelelő mélységű ismeretét, ami esetenként komoly nehézséget is okozhat a mindennapi jogalkalmazásban. Véleményem szerint még nehezebb helyzetben van a büntető-igazságszolgáltatás akkor, amikor a büntetőjog nem úgy vesz át egy magánjogi fogalmat, ahogyan az a magánjogban érvényes, hanem annak sajátos büntetőjogi jelentést tulajdonít. Ennek iskolapéldája a kár fogalma s e jelenség esetenként „káros” hatásait jól szemlélteti a Legfelsőbb Bíróság (ma Kúria) BH 2011. 127. számon közzétett eseti döntése. Előadásomban történeti és dogmatikai módszer segítségével bemutatom, hogy a legfőbb bírói fórumnak az idézett eseti döntésben kifejtett, a kár hatályos büntetőjogi fogalmát kiterjesztő értelmezése elvileg is helytelen, ráadásul az elkövető büntetőjogi felelősségét alapozza meg szokásjogi úton, s mint ilyen, a nullum crimen/nulla poena sine lege scripta követelményébe, illetve tilalmába ütközik.

Az új Büntető Törvénykönyv Tervezete – vélelmezhetően a kifogásolható ítélkezési gyakorlat megváltoztatása érdekében – módosítja a kár fogalmát a csalás törvényi tényállása tekintetében. Előadásomban megvizsgálom, hogy a Tervezet által a helyesen felismert problémára kínált megoldás valóban alkalmas-e a polémia rendezésére.

[Btk. 137. § 5. pont; Btk. Tervezet 428. § (3) bekezdés]